

Eläinten hyvinvointilaki

Eläinsuojelulain kokonaisuudistus valmistui keväällä 2023, kun eduskunta hyväksyi esityksen uudeksi eläinten hyvinvointilaiksi. Vapaa-ajankalastajien kannalta merkittävimmät muutokset koskevat kalojen vapauttamisesta sekä saaliiksi saatujen ja syöttinä käytettävien kalojen ja rapujen lopettamisesta. Muutokset löytyvät kalastuslain 58 ja 58 a pykälistä. Lakimuutokset tulivat voimaan 1.1.2024.

Kalojen ja rapujen lopetus

Saaliiksi otettava tai syöttinä käytettävä kala on lopetettava mahdollisimman nopeasti ja kivuttomasti sen lopetukseen soveltuvalla menetelmällä ja tekniikalla. Lopetusvelvollisuus koskee yhtälailla kalastusta kilpailussa kuin muunakin aikana.

Poikkeuksena saaliin säilyttäminen sumpussa tai muussa vastaavassa kalojen tai rapujen säilyttämiseen soveltuvassa laitteessa tai tilassa. Kalaa saa siis pitää sumpussa tai vastaavassa ennen sen ottamista + lopettamista tai vapauttamista. Sumpun tai muun vastaavan laitteen tulee olla sellainen, että kalalle ei aiheudu siellä hidasta tukehtumista.

Olosuhteet, jotka eivät mahdollista turvallista lopettamista. Lain perusteluissa mainitaan esimerkkeinä kova tuuli, merenkäynti tai muu vastaava ilmiö pyydysten kokemisen yhteydessä, joka edellyttää siirtymään suojaisemmalle vesialueelle ennen kalojen lopetusta.

– SVK:n tulkinnan mukaan lopetusvelvollisuutta voidaan lykätä myös vapakalastuksessa, jos ollaan esimerkiksi veneellä koskessa tai muussa vaarallisessa paikassa, esimerkiksi kovassa aallokossa.

Lopetusvelvollisuus ei koske kerralla saatavaa suurta saalismäärää. Tällainen suuri saalis voidaan saada ammattikalastajien käyttämällä menetelmällä, kuten nuotta, trooli yms.

Ravut tulee keittämällä lopetettaessa laskea kiehuvaan veteen. Veden tulee pysyä kiehuvana koko sen ajan, kun rapuja lisätään veteen ja keitetään. Rapuja ei tule lisätä kattilaan niin nopeasti tai niin paljon, että veden lämpötila laskee alle kiehumispisteen.

Vapautus

Takaisin veteen laskettavaa kalaa on käsiteltävä mahdollisimman varoen, jotta kala on mahdollisimman elinvoimainen vapautettaessa.

– Kalan vapauttaminen on siis edelleen sallittua, vaikka muunlaista tietoa on iltapäivälehdissä näkynyt.

Jos kala on selvästi vahingoittunut, kala on lopetettava ennen kuin se lasketaan veteen. Kalan elinkelpoisuuden määrittäminen voi olla hyvin vaikeaa. Selvänä merkinä kalan kuolettavasta vahingoittumisesta voidaan pitää sitä, että kala jää vapautustilanteessa kellumaan vatsa ylöspäin, tai kalalla on suuri verenvuoto.

Mikäli tietää varmuudella, että kala menehtyy pian vapauttamisen jälkeen, kannattaa kala ottaa ruuaksi.

Jos kuolettavasti vahingoittunut kala on alamittainen tai rauhoitettu, kala on lopetettava ja siitä huolimatta laskettava takaisin veteen. Alamittaisen kalan ruuaksi ottaminen ei ole sallittua siinäkään tapauksessa, että se on kuolettavasti vahingoittunut.